

POMOC SPOŁECZNA

- Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.
- Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.
- Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.
- Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.
- Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

GLÓWNE ZASADY UDZIELANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc winna zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce jej zamieszkania. Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana również z urzędu.

Przyznanie lub odmowa świadczenia następuje w formie decyzji administracyjnej, którą wydaje kierownik po skompletowaniu niezbędnych dokumentów i przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Wywiad środowiskowy:

Wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia powzięcia informacji o konieczności jego przeprowadzenia. W sprawach niecierpiących zwłoki, wymagających pilnej interwencji pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej lub powiatowego centrum pomocy rodzinie, wywiad przeprowadza się w terminie 2 dni od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia z pomocy społecznej.

Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu ich pobytu w dniach roboczych, w godzinach pracy Ośrodka albo w innym terminie uzgodnionym z osobą lub rodziną, za zgodą Kierownika GOPS.

Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej lub na jego aktualizację przez osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, mogące mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy i oceny sytuacji danej osoby lub rodziny i formułuje wnioski z niej wynikające stanowiące podstawę planowania pomocy. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad okazuje legitymację pracownika socjalnego. Pracownik socjalny informuje osobę lub rodzinę o obowiązkach określonych w art. 109 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. o obowiązku niezwłocznego poinformowania organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Za dochód uważa się:

sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i kosztów uzyskania przychodu;
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodu nie wlicza się:

- 1) jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego;
- 2) zasiłku celowego;
- 3) pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie [przepisów](#) o systemie oświaty;
- 4) wartości świadczenia w naturze;
- 5) świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie [przepisów](#) o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 6) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w [ustawie](#) z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1255), i pomocy pieniężnej, o której mowa w [art. 19 ust. 2](#) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji i okresu powojennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1858), w [art. 7a ust. 2](#) ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach m.d. uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1774), w [art. 5a ust. 2](#) ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1818), w [art. 10a ust. 2](#) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1820) oraz w [art. 10 ust. 2](#) ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych;
- 7) dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego;
- 8) świadczenia wychowawczego, o którym mowa w [ustawie](#) z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 oraz z 2021 r. poz. 1162 i 1981);
- 9) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w [art. 8a ust. 1](#) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598);
- 10) świadczenia pieniężnego przyznawanego na podstawie [art. 9](#) ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. 2529);
- 11) nagrody specjalnej Prezesa Rady Ministrów przyznawanej na podstawie [art. 31a](#) ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2021 r. poz. 178, 1192 i 1535);
- 12) pomocy finansowej przyznawanej repatriantom, o której mowa w [ustawie](#) z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1472);
- 13) środków finansowych przyznawanych w ramach działań podejmowanych przez organy publiczne, mających na celu poprawę jakości powietrza lub ochronę środowiska naturalnego;
- 14) zwrotu kosztów, o których mowa w [art. 39a ust. 1](#) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082);
- 15) rodzinnego kapitału opiekuńczego, o którym mowa w [ustawie](#) z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. poz. 2270);
- 16) dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w [art. 64c ust. 1](#) ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75, 952, 1901 i 2270);
- 17) kwotę dodatku energetycznego, o którym mowa w [art. 5c](#) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn. zm.);
- 18) kwotę dodatku osłonowego, o którym mowa w [art. 2 ust. 1](#) ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1).

W odniesieniu do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą:

1) opodatkowaną podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w [przepisach](#) o podatku dochodowym od osób fizycznych - **za dochód przyjmuje się** przychód z tej działalności pomniejszony o koszty uzyskania przychodu, obciążenie podatkiem należnym określonym w [przepisach](#) o podatku dochodowym od osób fizycznych i składkami na ubezpieczenie zdrowotne określonymi w [przepisach](#) o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, związane z prowadzeniem tej działalności oraz odliczonymi od dochodu składkami na ubezpieczenia społeczne niezaliczonymi do kosztów uzyskania przychodów, określonymi w odrębnych [przepisach](#), z tym że dochód ustala się, dzieląc kwotę dochodu z działalności gospodarczej wykazanego w zeznaniu podatkowym złożonym za poprzedni rok kalendarzowy przez liczbę miesięcy, w których podatnik prowadził działalność, a jeżeli nie prowadził działalności, za dochód przyjmuje się kwotę zadeklarowaną w oświadczeniu tej osoby;

2) opodatkowaną na zasadach określonych w [przepisach](#) o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne - **za dochód przyjmuje się** kwotę zadeklarowaną w oświadczeniu tej osoby.

Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności opodatkowanej na zasadach określonych w [przepisach](#) o podatku dochodowym od osób fizycznych ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierającego informację o wysokości:

- 1) przychodu;
- 2) kosztów uzyskania przychodu;
- 3) różnicy pomiędzy przychodem a kosztami jego uzyskania;
- 4) dochodów z innych źródeł niż pozarolnicza działalność gospodarcza w przypadkach, o których mowa w ust. 6;
- 5) odliczonych od dochodu składek na ubezpieczenia społeczne;
- 6) należnego podatku;
- 7) odliczonych od podatku składek na ubezpieczenie zdrowotne związanych z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego zawierającego informację o formie opodatkowania oraz na podstawie dowodu opłacenia składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 345,00 zł.

Dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej i z ha przeliczeniowych oraz z innych źródeł SUMUJE SIĘ.

W przypadku uzyskania w ciągu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku lub w okresie pobierania świadczenia z pomocy społecznej dochodu jednorazowego przekraczającego pięciokrotnie kwoty:

- kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
  - kryterium dochodowego rodziny, w przypadku osoby w rodzinie,
- kwotę tego dochodu rozlicza się w równych częściach na 12 kolejnych miesięcy, poczynając od miesiąca, w którym dochód został wypłacony.

W przypadku uzyskania jednorazowo dochodu należnego za dany okres, kwotę tego dochodu uwzględnia się w dochodzie osoby lub rodziny przez okres, za który uzyskano ten dochód.

W przypadku uzyskiwania dochodu w walucie obcej, wysokość tego dochodu ustala się według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia wydania decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia z pomocy społecznej.

Praca socjalna:

Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Prowadzona przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli praca socjalna przyczynia się do realizacji nadrzędnego celu pomocy społecznej, jakim jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Stosownie do przepisów Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, prawo do świadczeń pieniężnych lub rzeczowych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której miesięczny dochód nie przekracza kwoty **776,00 zł**;
- osobie w rodzinie, w której miesięczny dochód na osobę nie przekracza kwoty **600,00 zł**;
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej "kryterium dochodowym rodziny",

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w [art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c](#) lub [d](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

Osobom i rodzinom spełniającym powyższe warunki może być przyznana pomoc w formie:

1) świadczenia pieniężnego:

a) zasiłek stały, który przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Niezbędnym warunkiem uzyskania zasiłku stałego jest, więc **wiek emerytalny** lub posiadanie orzeczenia o **niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym**,

b) zasiłek okresowy, który przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy,

c) zasiłek celowy, który jest świadczeniem jednorazowym, przyznawanym przede wszystkim na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy bywa przyznawany także w formie rzeczowej (np. zakup z dowozem opału, odzieży itp.)

d) specjalny zasiłek celowy, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Specjalny zasiłek celowy może być udzielany jedynie w sytuacjach zupełnie wyjątkowych, wymagających wielu niefortunnych zbiegów wydarzeń, wykraczających poza możliwości ludzkiej zapobiegliwości i musi być przeznaczony na niezbędne potrzeby bytowe, których zaspokojenie stało się niemożliwe wskutek wystąpienia nieprzewidzianych, nadzwyczajnych, wyjątkowych okoliczności

e) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,

f) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,

g) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

h) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2) świadczenia niepieniężnego:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenia społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie chronione,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- p) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Osobie albo rodzinie, które poniosły straty **w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej** (np. pożar, powódź, huragan) może być przyznany **zasilek celowy** niezależnie od dochodu i może on nie podlegać zwrotowi.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane:

1. Do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.
2. Niezwłocznie poinformować o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Zgodnie z art. 11 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej – brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwania szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, a także odmowa lub przerwanie udziału w działaniach w zakresie integracji społecznej realizowanych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia, odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze:

Na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Zakres usług, okres ich świadczenia, a także inne okoliczności dotyczące świadczenia usług ustalone są w wydawanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli decyzji przyznającej to świadczenie. Decyzja dotycząca usług opiekuńczych wydawana jest po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, w trakcie którego pracownik socjalny ustala sytuację życiową, w tym przede wszystkim zdrowotną, rodzinną i materialną, osoby, której świadczone mają być usługi opiekuńcze.

Co do zasady usługi opiekuńcze są odpłatne, istnieje jednak możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za usługi.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr XXIX/218/18 Rady Gminy Orla z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r., poz. 3086), która jest dostępna pod linkiem:

http://edziennik.bialystok.uw.gov.pl/WDU_B/2018/3086/akt.pdf

Specjalistyczne usługi opiekuńcze - podstawa prawna:

Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210002268/U/D20212268Lj.pdf>

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dn. 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2006 r. Nr 134, poz. 943 z późn. zm.).

Ustawa z dn. 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2020000685/U/D20200685Lj.pdf>

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Zasady jej przyznawania i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej, a nie tak jak w przypadku pozostałych usług opiekuńczych, regulacje gminne. Dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, termin i miejsce świadczenia. Usługi opiekuńcze są odpłatne, kwotę odpłatności ustala się w zależności od posiadanego dochodu (odpłatność wzrasta wraz ze wzrostem dochodu).

Z odpłatności są zwolnione osoby, których dochód netto na osobę w rodzinie wynosi mniej niż kryterium dochodowe określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, tj. 776,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600,00 zł na osobę w rodzinie oraz osoby, które ukończyły 85 lat.

Kierowanie do domów pomocy społecznej:

Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, może zostać umieszczona w domu pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekłe somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekłe psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 7) osób uzależnionych od alkoholu.

Decyzja kierująca do domu pomocy społecznej wydawana jest przez ośrodek pomocy społecznej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, w trakcie którego pracownik socjalny ustala sytuację życiową, w tym przede wszystkim zdrowotną, rodzinną i materialną osoby kierowanej do DPS.

Następnie organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej wydaje decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej.

Trzecią z kolei decyzję, ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej, wydaje ośrodek pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, przy czym ponosi on koszt w wysokości **70% swojego dochodu**. Pozostałą kwotę opłaca rodzina, jednak miesięczna kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż **2328,00 zł** dla osoby samotnej lub **1800,00 zł** na osobę w rodzinie (są to kwoty 300% kryterium dochodowego odpowiednio na osobę samotną oraz na osobę w rodzinie). W przypadku, gdy dochód rodziny nie pozwala na pokrycie kosztów utrzymania różnicę uiszcza gmina.

Świadczenia zdrowotne:

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych mają prawo:

- osoby objęte powszechnym – obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym (ubezpieczeni);
- osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które nie ukończyły 18 roku życia lub są w okresie ciąży, porodu i połogu;
- **osoby inne, niż ubezpieczeni**, posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **które spełniają kryterium dochodowe**, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej czyli nie uzyskujące miesięcznego dochodu większego niż **776,00 zł** na osobę samotną lub **600,00 zł** na osobę w rodzinie.

W przypadku tych osób dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej bez ubezpieczenia jest decyzja wydawana przez Wójta Gminy Orla na 90 dni od daty **złożenia wniosku** lub od dnia udzielenia świadczeń zdrowotnych w **stanie nagłym**.

Decyzja taka wydawana jest po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, w trakcie którego pracownik socjalny ustala sytuację życiową, w tym przede wszystkim zdrowotną, rodzinną i materialną osoby wnioskującej o potwierdzenie jej prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.